

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Ľubice Filovej v právnej veci navrhovateľa **D. K.**, zastúpeného JUDr. L. M., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, o **zvýšení dôchodku**, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 25. augusta 2008, č.k. 42Sd/56/2008-38, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 25. augusta 2008, č.k. 42Sd/56/2008-38, vo veci samej **p o t v r d z u j e**.

V časti týkajúcej sa náhrady trov konania rozsudok krajského súdu **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutia odporkyne číslo X. z 20. decembra 2007 a 12. marca 2008 (ďalej len „zmenové rozhodnutie“), vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie a uložil jej povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania 19 280 Sk k rukám advokáta navrhovateľa do troch dní.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúvanými rozhodnutiami odporkyňa podľa § 25 ods.7 zákona č.119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení zákona č. 47/1991 Zb. (ďalej len „zákon č.119/1990 Zb.“) za 3 mesiace výkonu trestu odňatia slobody v III. pracovnej kategórii od 5. januára 1960 do 1. mája 1960 upravila od 1. decembra 2004

starobný dôchodok navrhovateľa o 15 Sk mesačne, t.j. o 45 Sk s tým, že na zvyšky mesiacov sa podľa § 25 ods. 7 zákona č. 119/1990 Zb. neprihliada. Navrhovateľ namietal nezákonnosť rozhodnutí z dôvodu, že odporkyňa pre úpravu dôchodku neprihliadla k jednotlivým dňom výkonu trestu odňatia slobody, ale zhodnotila iba tri mesiace, v rozhodnutí neuviedla, akým matematickým výpočtom dospela k sume 4 390 Sk a namietal aj zmatečnosť zmenového rozhodnutia vzhľadom na to, že odporkyňa odkazuje na neexistujúce ustanovenie § 66 ods.1 druhá veta zák.č. 46/1991 Zb. o zvyšovaní dôchodkov.

Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutia odporkyne sú nezákonné, lebo odporkyňa neprípustne uplatnila reštriktívny výklad ustanovenia § 25 ods. 7 zákona č.119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii, ktorý je naopak potrebné vykladať extenzívne a preto má navrhovateľ nárok na príplatok k dôchodku za celé obdobie nezákonného väzenia, teda nielen za ucelené mesiace, ale aj za časti mesiacov. Stotožnil sa tak s právnym názorom Najvyššieho správneho súdu Českej republiky (pričom uviedol, že ním nie je viazaný). Nezákonnosť zmenového rozhodnutia krajský súd videl aj v jeho odvolávaní sa na neexistujúce ustanovenie § 66 ods.1 zákona č. 46/1991 Zb.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP a úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov, spočívajúcich v odmene advokáta za jednotlivé úkony právnej služby vrátane náhrady za stratu času, náhrady cestovného osobným motorovým vozidlom z Prahy do Trnavy a späť a náhrady za nákup diaľničnej známky, ktoré advokát vyúčtoval v súvislosti s účasťou na pojednávaní, konanom 25. augusta 2008.

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Namietla, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasila s aplikáciou právneho názoru Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, o ktorý krajský súd oprel svoje rozhodnutie. Podľa § 25 ods. 7 zákona č. 119/1990 Zb. príplatok patrí za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody, preto podľa jej názoru sa odškodnenie poskytne len za celý mesiac, nie za časť mesiaca. V tejto súvislosti poukázala na to, že pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle priznať odškodnenie aj za časť mesiaca, potom by takú skutočnosť výslovne uviedol tak, ako to urobil napríklad v § 3 ods.1 zákona č. 274/2007 Z.z., v ktorom výslovne uviedol odškodnenie aj za časť mesiaca. V písomnom vyhotovení zmenového rozhodnutia bolo v odôvodnení (nie vo výroku) v dôsledku

odstrániteľnej chyby (§ 209 ods. 7 zákona č.461/2003 Z.z.) uvedené ustanovenie § 66 ods.1 druhej vety zákona č. 46/1991 Zb. namiesto § 6 – tento nedostatok nie je dôvodom nepreskúmateľnosti rozhodnutia, nemal vplyv na priznané odškodnenie a časové obdobie, za ktoré bolo odškodnenie poskytnuté. Odporkyňa preto žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodnutie odporkyne z 20. decembra 2007 v spojení s rozhodnutím z 12.marca 2008 potvrdil a rozhodol, že odporkyňa nie je povinná navrhovateľovi nahradiť trovy konania.

K odvolaniu odporkyne sa navrhovateľ vyjadril tak, že žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Poukázal na to, že krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že nie je viazaný právnym názorom Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, akceptoval však jeho logické argumenty. Pokiaľ odporkyňa namietala možnosť odstránenia zrejmej nesprávnosti v písomnom vyhotovení zmenového rozhodnutia, túto neodstránila napriek tomu, že na ňu poukázal už vo svojom podaní z 2. mája 2008. Navrhovateľ súčasne žiadal, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby + paušálnu náhradu v celkovej sume 1 657 Sk.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolanie odporkyne vo veci samej dôvodné nie je.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí odporkyne o príplatku k dôchodku podľa § 25 ods. 7 písm. b/ zákona č.119/1990 Zb.

Podľa § 25 ods.7 písm. b/ zákona č. 119/1990 Zb. poškodený môže žiadať, aby sa mu namiesto nárokov vyplývajúcich z ustanovení predchádzajúcich odsekov poskytli mesačné príplatky k dôchodku v sume 15 Kčs za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody.

Nebolo sporné, že navrhovateľ bol vo výkone trestu odňatia slobody, hodnoteného na účely zákona č. 119/1990 Zb. od 5. januára 1960 do 1. mája 1960, t.j. 3 mesiace a 28 dní.

Medzi účastníkmi bol spor o výklad tohto ustanovenia, keď odporkyňa mala za to, že príplatok 15 Sk patrí len za každý celý mesiac, t.j. za 3 mesiace a za časť mesiaca nepatrí, kým navrhovateľ sa domáhal priznania alikvotnej časti zo sumy 15 Sk aj za zvyšných 28 dní.

Účelom tzv. rehabilitačných zákonov je nahradiť poškodeným občanom čiastočne krivdy, majetkové či iné ujmy, ktoré utrpeli v dôsledku väznenia alebo prenasledovania v rokoch 1945 až 1989. Podľa názoru odvolacieho súdu zo znenia ustanovenia § 25 ods. 7 zákona č.119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii nevyplýva výslovné obmedzenie príplatku len za celé mesiace výkonu väzby a trestu odňatia slobody a preto nie je dôvod, aby príplatok nebol priznaný tak za celé mesiace ako aj, v alikvotnej časti, za dni výkonu väzby alebo trestu odňatia slobody, ktoré oprávnená osoba nezískala v rozsahu celého mesiaca. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepovažoval za dôvodnú námietku odporkyne, že pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle priznať odškodnenie aj za časť mesiaca, potom by výslovne uviedol pomerné odškodnenie aj za časť mesiaca. Nedôvodný bol i nesúhlas odporkyne s aplikáciou právneho názoru Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, o ktorý oprel krajský súd svoje rozhodnutie, keďže z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd sa s týmto názorom stotožnil, teda prijal ho za svoj.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia odporkyne nie sú v súlade so zákonom, preto podľa § 219 OSP rozsudok krajského súdu v časti, týkajúcej sa veci samej, potvrdil.

Krajský súd priznal navrhovateľovi náhradu trov konania v plnej výške tak, ako ju vyčíslil jeho právny zástupca..

Právny zástupca navrhovateľa je podľa potvrdenia Slovenskej advokátskej komory zapísaný v zozname *usadených euroadvokátov* Slovenskej advokátskej komory od 12. novembra 2004 so sídlom advokátskej kancelárie „V záhradách 33, Bratislava“.

Podľa § 30 písm. c/ zák.č.586/2003 Z.z. o advokácii v znení neskorších predpisov *usadený euroadvokát* je euroadvokát, ktorý *poskytuje právne služby na území Slovenskej republiky sústavne* a ktorý je zapísaný do zoznamu euroadvokátov vedeného komorou.

Vzhľadom na to, že usadený euroadvokát poskytuje právne služby sústavne na území Slovenskej republiky, zo sídla na území Slovenskej republiky (§ 39 ods.3 zákona č.586/2003 Z.z. o advokácii), *náhradu cestovného a náhradu za stratu času (§ 18 a § 20 ods.1 vyhlášky č. 163/2002 Z.z.) možno priznať len z miesta jeho sídla na území Slovenskej republiky*

do miesta, kde je právna služba poskytnutá. Podľa názoru odvolacieho súdu preto za účasť na pojednávaní krajského súdu dňa 25. augusta 2008 právnemu zástupcovi navrhovateľa ako usadenému euroadvokátovi Slovenskej advokátskej komory patrí náhrada za stratu času i cestovné len z jeho sídla v Bratislave do Trnavy a späť.

Právny zástupca navrhovateľa do spisu krajského súdu nezaložil kópiu technického preukazu vozidla, hoci ho uviedol ako prílohu vyčíslenia trov z 25. augusta 2008. Krajský súd teda na účely rozhodnutia krajského súdu o náhrade trov konania nedostatočne zistil skutkový stav a preto odvolací súd jeho rozsudok v časti, týkajúcej sa náhrady trov konania, napadnutý rozsudok v súlade s § 221 ods.1 písm. h/ OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní krajský súd na základe technického preukazu k cestnému motorovému vozidlu o náhrade trov konania vrátane trov konania odvolacieho rozhodne podľa § 224 ods. 3 OSP znovu, pričom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2009

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová